

BÉKÉS.

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KÓHN DÁVID.

Kiadó hivatal:

Templomtér, Dobay János kereskedése, hova a hirdetések és nyilt-tér közlemények küldendők.

Hirdetések

szabott áron fogadtatnak el Gyulán, a kiadó hivatalban.

Nyilt-tér sora 10 kr.

Szerkesztőség:
Templomtér, Dobay János kereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.
Kéziratok nem adnak vissza.
Előfizetési díj:
Egész évre . . . 5 ft — kr.
Félévre . . . 2 > 50 >
Évnyugvatra . . 1 > 25 >
Egyes szám ára 10 kr.

Szülők gondja.

A jövő nemzedék reményteljes sarjait viz havi szorgalmas munkálkodás után a nyugalom napjait élvezik. Bezárultak a tudomány csarnokai a Muzsák két hónapig facéran bolyongnak erre, arra . . .

Sutba dobva pihennek a könyvek és az iskola padjaiban kifáradt emberek ártatlan szórakozásokkal itéllyen a vakáció unalmát az édes otthon ölében, a szeretet éltető levegőjében, a szülői ház csendes falai között gyűjtik az erőt az újabb munkához.

Csak a szülők nem pihennek soha. Vállalkoznak örökösön ott ül az élet gondja s a jelen harcaival kapcsolatosan előrelátó tevékenységgel készítik elő a jövő alapjait és megtesznek minden lehetőt az új nemzedék boldogulása érdekében.

Kiölthetetlenül él bennük is a pillangó ösztöne, mely petéit életerős, ifjú fák ágaira rakja, hogy az új sarjak a tavasz haladával rögtön megtalálhassák megélhetésük felteletit.

A szülői gondok javarésze ilyenkor vakáció idején a pályaválasztás körül forog. A növendék nyugszik a mult tanév babérain és az édes apa feje a jövő nagy problémáján fő. Mi legyen a gyermekből, az existenciának nagy csoportjából melyik felel meg hajlamainak, tehetségének, vérmérsékletének?

Azt hiszik senkinek sem kerülte el figyelmét azon látszólag örömdetes jelenség, hogy a szülők tulajonyo része megható áldozatkészséggel képezeti gyermekét a tudományos pályára. Az ipari s kereskedelmi, szóval a gyakorlati foglalkozások mellőzésével ugyszólván tódul az ifjúság a nagyobb elméleti ismeretek igénylő pályák felé.

Hát hiszen ha ez által a jövő nemzedék kulturális színvonala emelkednék és a nemzet szellemi tőkéje gyarapodás nyerne, ak-

kor nem örvendhetnénk eléggé a jelenség felett. De ez az eredmény tényleg nem következhet be, nem legalább abban az arányban, a hogy várható lenne.

A reményteljes pályák felülten megterének, mint a sivatagba tévedt folyócska, mely a tengert nem tudja elérni s az ifju az ut közepén elvesztve önbizalmát, a proletárok számát szaporítja. Mondanunk is fölséges, hogy napjainkban miud sürübben találkozzunk a társadalom s szánalomra máltó alakjaival, a szülői nagyvitalatás s szerencsétlen áldozataival.

S a szülők a sok keserü tapasztalás után sem tudnak kiábrándulni a »tudományos« lázról. Megbocsátható hiúságukban a realis foglalkozások felé kicsinyléssel tekintenek és elfogott szeméik nem veszik észre a tudományos pálya árnyoldalait.

Pedig társadalmi s nemzetgazdasági szempontból tekintve a dolgot, kiszámíthatatlan előnyökkel járna, ha az ifju nemzedék fokozódó vágyával fordulna a realis foglalkozások művelése felé.

Egy híres szakértü véleménye szeriut, iparunk és kereskedelmünk fejlődése mindaddig nem emelkedhetik a kívánt színvonalra s nem állhatják meg helyét a nyugati államok nagy versenyében, amig az ifjúság lelkületében a realis irányzat erősebb gyökeret nem ver és mig abban az áramlatban, hogy mindenki szellemi munkája után akar megélni, jelentékeny apadás nem áll be.

Jó lesz tehát a szülőknek megérteni, hogy a szellemi munkára feltétlen rátermettség szükséges; anélkül soha nem lehet a »fuból« ur, (abogy a szülők nevezik az íróasztal mellett görnyedő embert), csak fehérrabszóló, csak szellemi napszámok, akik csekélyebb bérért szolgáltatja a szellemi munkát, mint az igazi kérges tenyerü nap-

számos a maga semmi előtanulmányt nem igénylő fizikai munkáját.

Nincs nagyobb tévedés, mint a kiváló észbeli tulajdonokkal nem ékeskedő növendéket a további tanulásra erőltetni. Legtöbb szülő ebbe a hibába esik és egyáltalán nem gondol arra, hogy a ki nem bir elég fejleményrel a bizottság tagját parancsoltta el, majd a szellemi munkát követő tudósítást közöljük.

Jelen voltak: Dr. Lukács György főispán előnölete alatt dr. Fábry Sándor alispán, dr. Bodoky Zoltán főjegyző, Somogy Zeigmond h. pénzügyigazgató, dr. Zöldy János főorvos, Szecsy Silvius kir. tanfelügyelő, Havasi Lajos és Raszay Arzén kir. főmérnökök, dr. Liszy Viktor kir. ügyész, Sárogy Gyula árvaszéki h. elnök, gróf Almásy Dénes, dr. Bejnal István, Keller Imre, Jantovich Emil, Ladics György és Vidovszky János biz. tagok.

Bár a gyermek maga tárja fel a képességeket nyitott könyv gyanúán, mégis miután a szülői szemek kritikája soha sem elég erős és részrehajlatlan, helyesen teszi minden apa, ha a gyermek tanítóit és a család egyéb elfoglaltanulni itelő barátait is meghallgatja.

Elhamarkodott pályaválasztás egyenlő a gyermek jövőjének tönkretételével és a tévesztett pálya egyszersmind vesztését is jelent egy más foglalkozású ágra nézve, hol talán kiváló haszonnal érvényesíthetett volna. Ezt véssé lelkébe minden szülő s akkor soha nem jut abba a helyzetbe, hogy a késő megabánus kenyerébe harapjon.

De véssé lelkébe azt a másik igazság is, hogy a társadalom tisztelete nemcsak a tudományos pályán haladók köré fonódik. Rézsése annak a laza bármely foglalkozástűző polgára, ha tisztességgel tölti be a kört, amelyet a végzet számára kijelölt.

A közigazgatási bizottság ülése.

Ismét rövid ülése volt a közigazgatási bizottságnak, melyen azonban több fontosabb tárgy került szóba. Az ülés elején a vármege főispánja a bizottság volt buzgó tagját parancsoltta el, majd a szellemi munkát követő tudósítást közöljük.

Jelen voltak: Dr. Lukács György főispán előnölete alatt dr. Fábry Sándor alispán, dr. Bodoky Zoltán főjegyző, Somogy Zeigmond h. pénzügyigazgató, dr. Zöldy János főorvos, Szecsy Silvius kir. tanfelügyelő, Havasi Lajos és Raszay Arzén kir. főmérnökök, dr. Liszy Viktor kir. ügyész, Sárogy Gyula árvaszéki h. elnök, gróf Almásy Dénes, dr. Bejnal István, Keller Imre, Jantovich Emil, Ladics György és Vidovszky János biz. tagok.

Bár a gyermek maga tárja fel a képességeket nyitott könyv gyanúán, mégis miután a szülői szemek kritikája soha sem elég erős és részrehajlatlan, helyesen teszi minden apa, ha a gyermek tanítóit és a család egyéb elfoglaltanulni itelő barátait is meghallgatja. Elhamarkodott pályaválasztás egyenlő a gyermek jövőjének tönkretételével és a tévesztett pálya egyszersmind vesztését is jelent egy más foglalkozású ágra nézve, hol talán kiváló haszonnal érvényesíthetett volna. Ezt véssé lelkébe minden szülő s akkor soha nem jut abba a helyzetbe, hogy a késő megabánus kenyerébe harapjon.

De véssé lelkébe azt a másik igazság is, hogy a társadalom tisztelete nemcsak a tudományos pályán haladók köré fonódik. Rézsése annak a laza bármely foglalkozástűző polgára, ha tisztességgel tölti be a kört, amelyet a végzet számára kijelölt.

TÁRCSA.

Pálffy Albert emlékezete.

Irta: Vadány Károly. Felolvasott a magyar tudományos Akadémia összes ülésén. (Folytatás)

Akkoriban, 1846-ban, jelent meg Pálffy első regénye: a Magyar millionaire. Könnyed franciás modorban írt, de kevés értékü munka, melyben csak az elbeszélés eleven hangja és néhány fordulat elméssége mutatnak tehetségre. Barátai sem valami sokra nézték, bár ezek már akkor is sokkal erősebb tehetségnek tartották íróját, mint az olvasók.

E jó barátok akkoriban álltak össze, hogy megalkotva a Tizek írói szövetségét, visszavonuljanak az akkor szépszámú közönséggel bíró szépirodalmi heti lapoktól, melyekben nekik nem tesszö sok ódságot találtak. Ugy gondolták, hogy teljesebben érvényesülhetnek, ha olyan szépirodalmi folyóiratot, tervek szeriut: Pesti Füzeteket adnak ki, melyekbe csupán ök maguk írnak. Azt a nevet adták maguknak: magyar romantikusok s alkalmasint a Junges Deutschland nyomán indultak, bár nagyobb részüik kizáróan a francia izlésnek hódolt. Azonban egyetlenleg füzérük sem jelent meg s visszatértek a heti lapokhoz, főleg a Frankenburg Adolf Életrajpéhoz, a melyben jelent meg aztán a Pálffy Albert ifjúkori legjelesebb novellája is: a finom izléssel és lélekrajzzal írt Báróné.

A Tizek szövetségének emléke kétségkívül azért maradt meg ma is, mert a korifeusokból négyes nevek váltak: Petöfi, Tompa, Jókai s a többi is mind jelentékeny szánmot tett irodalmunkban. De együtt nem igen lehetett volna egy iskola kalapja alá fogni öket. A francia romanticismus elvei közül is csupán a képlezem szabadságának, a democraticus elvek

kultuszának s a styl erős és könnyed róptének tanait vallották mindannyian. De például Pálffy Albert legkevésbé sem követhette a párisi diadalmas új iskola lángeszü fejének, Hugo Victornak írásmódját, mint a ki cselekvényében alakjában az éles ellentéteket állította szembe, hatalmas képzeletével a kivételre, a szerlelem hódolt s drámában és regényben a patóhs fényes nyelvet használta: mig Pálffy mihelyt egyszer öntudatosan vizsgálta a maga tehetségét, tisztába jött azzal, hogy egyszerűbb történetek rajzára s egyszerűbb nyelv használatára van hivatva. Még mikor nem is szakított teljesen azzal az akkor divatos törekvással, melyet ö maga később „mondva csinált regényességnek” nevezett, a rikitöbbsz festéseket gondosan kerülte, érezve, hogy tollának az ilyenekhez sem elég merész eredetisége, sem pedig égő szími nincsenek. Az Így kastély az erdőben címü regényében érdekesen festi a mult századi, büszke, vagy magyar gróft, ki fának herceglényét szánit hivesül; de mikor ez a gyanakodó öreg aristocrata az erdei kastélyban vaktában pusztítja el magát és egyetlenleg fiának boldog, de előtte éltitkölt család életet, irók a borzalmas katasztrófa képre siet a függöny legördöni.

Második regényében: a két kötetes Fekete könyvben, mely az elsőhöz képest jelentékeny haladásra mutat s általánosan tetszésben is részesül, szintén vannak meg romantikus elemek s képzalmes különösségek is, de a melyek a mű tárgyához és idejéhez, a Hóra-lázadás eseményéhez eléggé illeszkednek. De már e regényben is bőven fordulnak elő olyan humoros részletek, melyek arra mutatnak, hogy írójuk nem a bizarr, a groteszk, hanem a kellemesnek színezésére született.

E mű megjelenésekor, 1847-ben, lett ö a Csengery Antal Pesti Hirlapjának újdonságírója, a mi lényeges hatással volt fejlődésére. A kik egykor Csengery közelében éleek és írtak, mind gyógetelmüleg állították, hogy e rendkívül

képzett publicista mily erős nevelö hatással volt a nála fiatalabb írók elméjére és izlésére. Minden irányban figyelmeztette öket a tanulmányozni való könyvekre, a magabizmontról s az itélö tehetség őslésitö eszközeire. Pálffy e komoly fonök oldalán jól érezhette magát, mert egyezett vele a szabad eszmék, modern intézmények szeretetében s a magyar stíl újítási törekvéseiben. Egyaránt elfordultak a táblabírói több körmondatu, nehézes és mégis szövirázós írásmód sallangjaitól, az öblös, szónokias Aradozástól s e helyett a rövid, velös, csattanás stíl cöuptet igyekeztek meghonosítani. Pálffy élénken, élezetten sok ötlettel és iróniával írta a lap ujdonságait s hozzászólt néha komoly kérdésekhez is, kerülve a nagyképi tudákos szeneveléget, melyet nem követni, csak csipkedni szerietek. Egyszersmind folyvást gyarapította politikai ismereteit, mert az elvek, pártok, nemzetek ébredöz mozgalma egyre jobban érdekelte. Érezte a frissitö áramot, midön új élet és új vívmányok felé sietett a kopott, avult intézményeit megunt világot.

Természetes tehát, hogy midön 1848. tavaszának éltöt levegöz Magyarországot fövárosát is megelevenítö: Pálffy Albert együtt hevült a márcziusi ifjakkal, kiknek vezetöi bensö barátai, elveken és gondolkodásban osztályos társai voltak. De a mozgalom külsö intézésében nem vett részt, mert a személyi állíplészt az utca vagy kávéház csoportjai előtt mindig kerülte. Nem is születtek szónokoknak s nyilvános beszédet nem mondott soha, söt pohárköszöntést sem, hova bizalmas barátai körben még öreg korában is szeretet elüldögelni a terített asztalnál, kedélyesen társalgva. Mikor egyszer a forradalmi csarnoknak elnevezett kávéházában ö a néver is elköltöztök, hogy hallják, egy ismeröse e csititö szavakat mondta: »Uram! Pálffy Albertnek férfas lelke, de asszonyos hangja van. Ennélfogva nem lehet ö hallani hangja. Öt csak olvasni lehet és kell!« Nem állt

be az akkor sokat emlegetett választmányok és küldöttségek tagjai közé szm. Általában szereplési vágy nem bántotta, az ünneplés pose-t kerülte, a személyes feltünéstöl fázt. Sz e események gyors rohamá mégis úgy hozta magával, hogy rövid idő múlva ö legyen a forradalom legféltünőbb fiatal hirlapírója, kit ö évnyugeden át mindenfelé csaknem annyit engessenek, mint a szabadságharcz első szónokait és gyöztes vezéreit.

Négy nappal az önhatalmulag felszabadított sájtó pette ünnepe és lelkes zaja után, márczius 19-dikén, indította meg eleven kis lapját: a Márczius Tizenötödikét, e kategorikus jelszóval: Nem kell táblabírói politika! Elemében érezte magát a szabadság friss levegözében, harcolva az ödság ellen mindennap, íróasztala mellöl, melynél legjobban szeretett ülni, kezében éles tollal, mely bátor tevékenységre és igazlmas munkakevésre ösztönözte.

A legelső számat alig többe, mint harmincz sornyi felhívás nyitotta meg — a Polgártársakhoz. Bejelentés abban, hogy »a lap a márczius 15-diki nap dicöz eseményeiböl emelkedik föl.« A »leszerényebb zászló«-nak nevezte, mely »az európai újzásülés ünnepléses diadalmenetéhez csatlakozik.« Nem szánított országos hatásra s kijelentö, hogy főleg a főváros közönségére kíván hatni s azon »jelkes fatalság házi organumát!« ajánlta magát, mely öök föllépésével ki tudta vivni a sájtó szabadságot. Határozott programmal hangoztatta, hogy küdeni fog azon elavult eszmék ellen, melyek a márczius 15-diki dátummal korábbiak. Arra törekszik, — ugymond, — hogy házánk az európai nemzetek családjai közül egyik, a többihez hasonló legyen. Hangoztatta a »rend«-et, »béke«-t, melynek fennartathatóságát akkor még hitte. Végszavai a nagyforradalom hármas jellegé: »Szabadság, egyenlőség, testvériség.«

(Folyt. köv.)

másul vették a vármegye *alispánjának* időszakai jelentését, melyet térszűke miatt csak lapunk jövő számban fogunk közölni.

A kir. *pénzügyigazgató* jelentése szerint az általi adó befizetését június hóban 35392 fttal kedvezőbb az eredmény mint a múlt év hasonló szakában. Jelenti továbbá, hogy több helyi *jégkérvek* jelentették be, melyek az előző évek óta eddigben hivatalból szemle utján felvették, valamint hogy a csabai és gyulai kir. adóhivatalban vértanú vizsgálat tartott, melynek során mindkét rendben találtak a jelentést tudomásul vették.

Dr. *Zöldy János* főorvos szerint a *középszűny* mult havi állapota kedvezőbb mondható. A forrász betegekhez képest a legtöbb csak szűnyonyos fordult elő. Több megbetegedés történt kanyarban, holott ezen megbetegedések száma is jelentősen csökkent és 13 községben fordult elő, melyek közül Békés 11, Csaba 14, Csorvás 61, Mező-Berény 89, Nagy-Szász 24 és Doboz 108 esetében szerepelnek. Előnyösnek hián fordult elő Csorváson. A trachomás betegek száma 102.

Szevics Rózsi kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a mult hónap a vármegye több községében részt vett az iskolák záróvizsgálatán és általában kelendő eredményt talált, annak dacára, hogy sok helyen a ragályos betegségek miatt az iskolák egyidejű zárvá voltak. A mult tavaszt tekintve a közoktatásügyet fokozatosan és öntudatosan fejlődőnek mondja. Bismerséssel említi fel *Szarvas* községét, amely a közoktatásügy fejlesztésében eddig is tanusított áldozatkészségének ez évben is tanúbizonnyalgot adta, ezal, hogy az iparostanoez iskola részére egy szép új épület emelt. Az iskolák belső munkálkodásában újrat eredményt tekintve kiemeli a csabai mióta polgári iskolát, mely minden tekintetben, de különösen a kézi munka tanítás terén kiváló eredményeket mutatott fel, miért *Uan Emma* kézi munka tanítódnak különösen is kifejezett elismerését. A jelentést árdvatosan vette a bizottság tudomásul.

Havár Lajos kir. főmérnök a *közlekedésügyi* állapotáról következőképpen számolt be: A *transverzális* úti borsói szakasza bonyolítás alatt áll, a baloldali szakaszon a póthengerrel befejeztetett. A szarvas-kondorosi szakaszon az anyagszállítás van folyamatban. A *környezet* hiánai a jobbparti hídfő és pillér befejeztetett, valamint a balparti hídfő alappozíciója megkezdett. Múltán az alappépítések nagy anguszta 1-2-órán készen kell lenniük, a vállalkozó a munkálat szorgalmas folytatására felhívott.

A *Kigyósi* uradalomnak a eselődék után kiírt adó ügyében beadott felbontás Ladies György, Keller Imre, dr. Majnai István és az alispán fel szerződési utján fegyelembe vették és az adót azon czímen, hogy a kérdéses eselődék mezei munkások tekintendők, töröltetni rendelték. Hasonlóképp helyt adott a bizottság *Harsányi Sándor* orosházi lelkész adó ügyében beadott felbontásának is.

Saskó Kálmán volt csabai végrehajtó felbontását, melyben állásába való visszahelyezését kérte. elutasították. A Jantosics-féle fegyelmi ügyben a lemondott *Liszty Viktor* helyett dr. *Fábry Sándor* alispánt bízták meg a vizsgálat vezetésével.

Bífogadatok ezután a *közoktatási bizottság* iránt javazatlát, hogy a közbizottságok által felbontott a természetbeni lakással ellátott gondok és segédorvos helykárdása költészetekről és az élekt nyert helyiségek károsítások czéljaira szereltesse nek fel.

A szeghalmi járásbírósi fogház vizsgálataján az elhalt Hegedűs Mihály helyett dr. *Havár Lajos* kiadta ki a bizottság.

Végül a gróf *Wenckheim* testvérek orosházi birtokán tervezett mezei vasút közgazdasági bejárásának határozatát július 20-án tűzték ki és a bejárás vezetésével dr. *Badoky Zoltán* főjegyzőt bízták meg, meghívva az összes érdekelteket. A tárgyszorúat befejeztetvén, az írás meg a delölött folyamán véget ért.

Tanügy.

A *polgári iskolások* a a közebbi óvodai felügyelő bizottság folyó hó 10-én *Jantosics Emil* előkelte által ülést tartott. A polgári iskola jövő tanévére szóló tantervkészítés elfogadott, az úreszedésben levő tanterv állama, melylyel a latin anyag nyelv és történelem tanítás, lesz egybe kötve, az elnök pályázat hirdetését kértet fel. A polgári iskola mult tanévi számadása helyesenkel találtatván dr. *Follmann János* gondnoknak pontos és hiú kezeléssel jegyzőkönyvi közzététel szabta. A jövő tanévi költségvetés 4925 ft 27 kr. bevétel 7211 ft költségvetés és 2296 ft 24 kr. fedezetben hiánnyal elfogadtatott és a kir. tanfelügyelő utján a válás és közoktatásügyi miniszterhez terjesztette fel. A tanévi költségvetés kérelme folytatva az iskolások *Dreyer* *Kálmán* p-szabádkai tanítót *Ajófarsádra*, *Szedlécnek* *István* p-perjei tanítót pedig *Szabadkára* helyezi át, ezzel kapcsolatban megbizta az elnököt, hogy az ördök tanyai tanítói állásra pályázatot hirdessen. Az óvoda felügyelő bizottság ülésén igazgató jelentése folytán, hogy az óvodák április 1-je óta még mindig zárvá vannak, a tanács megkeresték, hogy az óvodák megnyitása ügyében tegye meg a szükséges intézkedéseket. A harmadik óvodai állásra október elsőjéig pályázatot hirdettek. A közebbi óvodák jövő évi költségvetése 2710 ft bevétel 2871 ft 66 kr. kiadásból és 161 ft 66 kr. fedezetben hiánnyal megállapították.

A *gyulai* r. katti. iskolák értesítője (huszonegyedik évfolyan) a napokban küldetett szét. Az értesítő, mely *Diósy Lajos* elhunyt tanító neológia kezdődik, magában foglalja az iskola mult tanévi előleltetés több mozzanatait s mindazon adatokat, melyekből az általános eredmény és munkájának megismeréséhez a szükséges összesen 100 tanuló, ebből a tavaszi éleltetésből 106 maradt ki; ezek többnyire szegényesültek miatt szülői gondokra állottak; elköltszít 18, meghalt 3 tanuló. Anyanyelv szerint 710 magyar, 261 német és 11 román tanuló volt; vallásra nézve pedig 948 róm. kati. 16 református, 17 görög keleti és 1 izraelita. A viselkedés illetőleg az általános eredmény jó-nak mondható, valódi rossz tanjegy csak 4 tanulóknak volt. A szorgalmat nézve meg kell jegyezni, hogy ez a tanulóknak legnagyobb részénél (30%) eddig, mult tanévi követelmények teljes tanjegyvel 26% és 20%, szorgalma *kiadott*. Az általános előmenetelről má kedvezőben alakultak a számok, amennyiben 34%, jó, 28% *jeles*, és 18% kitűnő osztályzat, az előlegelőmenet osztályozottak hányada 10%. Az összes feljárt tanulóknak 92% tudott az év végén írni és olvasni, a hiányzó 8%-ot az első osztály kezdő tanulói képviselik.

H i r e k.

A vármegye rendkívüli közgyűlése ügyének előkészítése czéljából a *pénzügyi és jogügyi szakosztály* megalkotta a *szarvasi, áldozati és szarvasi* bizottságát. Dr. *Fábry Sándor* alispán elnöksége alatt 6 nap délelőtti tartózkodás üléseket, megállapított közgyűléseket tartóztendők határozati javaslatokat. A 37 pontból álló tárgyszorozatban csak kevés számú kérdéskör ügyi foglaltak, melyeket röviden a következőkben ismertetünk: Az úreszedésben levő közgazdasági bizottsági ügyekre, melyre itt csak szóval utján ejtjük meg a választást, *Lóráth Károly* orosházi községét nevére hallottak emlegetni, a kinevezés megváltásával az orosházi járás is képződött, melynek elnöke *Lelecz György* lett, a *Mező-Berény* orosházi községét a *közgazdasági bizottság* területeket, minek folytán a kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy bajlandó a kibővítés fogantatni, ha a vármegye a szabályszerű hozzájárulást megszavazza. A községviszít a tényszerűen eddig eszelőtti hiánnyal lenne hivatala pótolni az által, hogy *Gyula* és *Csaba*, valamint *Mezőberény* és *Szarvas* közötti egy új bronármérkös fesszítetnek ki, mely a *Csaba* és *Mezőberény* között már létező *Mezőberény* községét bekapcsolja és az által a szarvasi járás községei fűződnek uton és kiváltképpen szarvasi községbe járnának a központon. A tervek másik része szerint a *gyula-szeghalmi* Áramkör *Mezőberényben* költészkéntek és *Békás* közvetlen összeköttetésre nyerve *Gyulával*, a mi által a kapcsolásból álló állóviszesség és akadályok megszűnnek. Az állandó választmány azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a tervek előzetes voltára való tekintettel a 2600 forint megállapított hozzájárulást megemelték a község alispánja kérelmére megállapított ügyében a közgyűlés feladatára leendő a punok más helyén ismertetett árjeltes eszményének és a megkötött szerződésnek jóváhagyása, valamint a helygymintiszterez leendő feltevése. A *Békás-csanádi* h. e. vasútnak azon kérése, hogy a társaság székhelye *Gyuláról* *Buda* pestre helyeztessék át, miután a vármegye csak azért kívánja a székhelynek *Gyulán* való tartását, hogy ez által itt az idegen forgalom növekedjék, ezen csak pedig el nem értem, miután csupán a község lakosai és akik a község területén élnek, egy nagy tartózkodásán jön *Gyula*, az állandó választmány teljesíteni javasolja. — Még néhány szabványellenként kisebb módosítások közérdekű tárgya a közgyűlésnek, mely valószínűleg gyorsan és viták nélkül fog lefolyni.

Az arad-békési telefonösszeköttetés létesítése iránt az aradi kereskedelmi és iparkamara újabb mozgalmat indított. Az ügyet a közgazdasági bizottság helyén ismétén szobna hozza gróf *Almády* *Dionis* ki javaslatára a kérés az alábbiak szerint: hogy *Békásvármegye* is kiépüljen a járákhoz való hozzájárulás? A kérdésre dr. *Fábry Sándor* alispán válaszával előadta, hogy mikor *Békásvármegye* társaság létesített, b abban a feltételekben, hogy a két vármegyeinek *Kőtegyháza* és *Bloken* át való összekapcsolásával a vármegye *Aradon* át a székes főútvonalat át összeköttetésbe, személyesen tárgyalni *Arad*-vármegye alispánjával. A lefoytatott tárgyalások során *Arad*-vármegye részéről nyilatkozott volt, hogy a számszerű törvényhatóságok között az összeköttetés az *Békásvármegye* és *Arad* város érdekeit kívánja, nem járul hozzá a költségekhez. De *Arad* város, hogy vállalt magára semmi hozzájárulást, jöleletet a városnak és különösen kereskedőknek egy előnyére volna *Békásvármegye* bekapcsolása. Így a vármegye a költségek viselésében magára hagyatván azért is megszámitottak a tárgyalások, mert idegen területen kellene építközniük és mert a költségvállalásuk vonnallal meg a Budapesttel való összeköttetés iránt lenne annyira ut van tehette az arad-budapesti áram az eddigi bekapcsolásokkal, hogy az tovább meg nem tartható. Sokak a közgyűlés szűrésű volna szerinte *Szolnok* és *Pestvármegye* közötti létesítésbe lépni, hogy közvetlen irányban összeköttetés az összekapcsolás. *Havár Lajos* főmérnök fenntartotta az arad-békési összekapcsolás tervét, a mely megvalósult, ha az aradi tényezőkhöz hozzájárulása biztosított. A fővonal összeköttetés iránt több várossal — köztük először *Dobozozán* — kellene érintkezésbe lépni, hogy az együttesen létesítsék. A közgazdasági bizottság a kérdés tanulmányozásával és javaslattevésével *Havár* főmérnököt bízta meg.

Ujzelei vasút. Gróf *Wenckheim* Antal örökösi orosházi birtokunk 300 hold a cukorzugor (termelési hosszúság meg, a orosházi nagygyárjótól a vasúti állomásig egy lóvonat mezei vasutat építtetkeznek építeni. A vasút közgazdasági bejárásának a közg. bizottság július hó 16-ára tűzte ki, meghívva arra az államvasutak igazgatóját, *Csorvá* községet és az összes érdekelteket. A bejárat dr. *Badoky Zoltán* vármegyei főjegyző fogja vezetni. Ha a vasút engedélyezett lesz, azonnal megkezdik a létesítést. A közgazdasági bizottság a kérdés megbeszélését a legyen.

Küldetés a bíboros püspöknek. Az elmozgályintézet és egyéb tervek ismét felvételével meg nagyobb körzében az Apólii teendőkben pótló-

hanatlan írgelmas növérek száma jelentősen szaporítottak és ezek, valamint a betegek lelki szaporulatának ellátására állandó róm. kati lelkesítendő végzése lesz szükséges. A körzai bizottság határozatából kifolyólag dr. *Lukács György* főispán, dr. *Fábry Sándor* alispán és dr. *Zöldy János* főorvos a hó 10-én délelőtti ülésükön a körzai bizottság elnökével tárgyalás jártak, hogy küldöttégek helyetkerék a vármegyei közgyűlésben elhelyezésre díszes képalma helyiség egyházi felszerelésű és a lelkesítendőeknek a közközházban való ellátására gondoskodják. Az áldozatok és pap szívesen látta a küldöttégek és kijelentette, hogy a vármegye önjánásának a szükséges költségek viselését elvett tesz.

Hivatalok vizsgálata. A vármegye főispánja az elmult héten az orosházi főszolgabírói hivatali látogatást meg és ott hivatalos vizsgálatot tartott; egy alkalmával körutat tett a járás néhány községében, hol az aradás meztelenség és a munkások magánvártól teljesen megnagyvartó állapotokat szerzett. Dr. *Fábry Sándor* alispán pedig a hét folyamán *Békásán* járt, hol a fűszelgábirók és községi hivatalokban tartott vizsgálatot.

Csak György kir. tanácsos pénzügyigazgató hat holt szabadságra utazott el. Szabadágidője alatt *Somogy Zsigmond* p. ígazg. h. helyettesítette. A vármegyei közgazdasági bizottság jóval a hivatalos jelentések szerint kedvezőbbre fordult. A forrász betegek közül jónak folyamán a következők fordultak elő: *Roncsos torlókövek* bejött 105, meghalt 3 egyén, *vörhenyes* megbetegedett 130, meghalt 32 egyén, *kanyarban* megbetegedett 325, meghalt 22 egyén, *kölygős* hímlel 1 beteges és 1 halfalászat fordult elő, *hasi* *hagyomány* 10 beteg közül meghalt 1, *szarvas* *kerület* megbetegedett 35, meghalt 1 egyén, *vörhenyes* megbetegedett 3, meghalt 1 egyén. A trachomások száma 102, szaporulat 10. A forrász betegesülések háv összegéből 12.6 százalékok tesz ki a halfalászat.

Az elmozgályintézet építé. Vasárnap, július hó 10-én volt a vármegye az elmozgályintézet építési munkálatának biztosítása czéljából az árjeltes, mely iránt a vállalkozók körében oly élénk érdeklődés mutatkozott, hogy a vármegye nagy termben a sok érdeklődő megjelenése folyán egy kisebb közgyűlést képt megutata. Délelőtt 10 órakor bontotta fel a dr. *Fábry Sándor* alispán elnöksége által együttesen ülésező közgyűlést és árjeltes árjeltes megkezdte bekezdett 20 zárt ajánlatot. Ajánlatok száma: 102, szaporulat 10. A forrász betegesülések háv összegéből 12.6 százalékok tesz ki a halfalászat.

I. A 171540 ft 49 kral előirányzott összes építési munkálatokra N. *Szabados József* (Gyula) 7/100, *Abelley Waldor* (Szeged) 5/100 és a *Csabai építési iparok* (Vágner és társai) 4/100 ártelepítéssel.

II. Az építési munkálatok egyes csoportjaira és pedig: a) a 18665 ft 11 kral előirányzott *ács* munkára *Budai János* és társa (Szentes) 4/100, b) a 3248 ft 81 kral előirányzott *csérvédel* munkára *Tassy Károly* (Debreczen) 5/100; c) a 4570 ft 49 kral előirányzott *bádogos* munkára *Köha József* (Arad) 7/100, *Ulai R.* (Szeged) 11/100 ártelepítéssel; d) a 40570 ft 68 kral előirányzott *malom* munkára *Malom és társai* (Szeged) 5/100, *Stoll Béla* (Arad) 3/100, *Gyergely I. Katalin* (Szeged) 5/100, *Waldor Waldor* (Gyula) 1/100, *Bronchler J.* és társai (Szabadka) 7/100, *Selcsi Ferenc* és társai (Arad) 7/100, *Süle Jenő* és társa (Orosháza) 4/100 ártelepítéssel; e) a 188 ft kral előirányzott *szobafest* munkára *Süle Jenő* és társa (Orosháza) 5/100, *Kenderes Sámuel* (Gyula) 25/100 ártelepítéssel; f) a 465 ft kral előirányzott *nyákos* munkára *Süle Jenő* és társa 10/100, *Schmidt Gyula* (Gyula) 12/100 ártelepítéssel.

III. A 39708 ft 58 kral előirányzott *fűtés*, *szellőztetés*, *vívezetés*, *hőnyel* és *csatlakozás* munkálatokra: *Körös B* és *B* (Budapest) 14/100, *Kellé István* (Budapest) 19/100, *Kandó Károly* (Budapest) részben 14/100, részben 18/100, *Zeller* *Alföld* r. t. (Budapest) 11/100; a *Walter-féle* szivattyú és gépéggy r. t. (Budapest) 9/100; *Bergmann Erich* (Arad) 8/100 ártelepítéssel, ezen kívül a *Zeller-féle* r. t. egy külön tervet és annak kivételére vonatkozó ajánlatot nyújtott be.

A bizottság zárt ülésében határozott a beadott ajánlatok felett és az építési munkákra vonatkozólag — a csoport munkákra beadott ajánlatok kivételével N. *Szabados József* gyulai lakos 71/100-ot ajánlatta, a fűtési és egyéb berendezési munkákra *Szabados József* gyulai lakos 19/100-ot ajánlatta, a fűtési és egyéb berendezési munkákra *Szabados József* gyulai lakos 19/100-ot ajánlatta, mint legelőnyösebbet fogadta el és elhatározta, hogy a szerződéseket ezen vállalkozókkal köti meg.

Az elfogadott ajánlatok szerint az építési munkálatok 159,103 ft 81 kr. a fűtési és egyéb berendezési munkálatok pedig 32750 ft 41 kr. 82 kr. megtakarítást mutat. Az árjeltes eredmény tehát már anyagi szempontból is igen kedvezőnek mondható, de különösen örövendés körülményben tartjuk azt az eredményt, hogy a munkálatok tulajdonképpen a vármegyei közgyűlésnek a neve és minden tekintetben megújított N. *Szabados József* nyerte el, ki kétségkívül az összes munkálatokat helybeli munkások által végezteti és így a nagy számban intézet létesítéséből városunk lakosai jónak munkához és hosszú időre biztos keresethez.

Véglegesítés. A vármegye főispánja *Kandoss G. Sándor* vármegyei főkommisszár ezen állásban véglegesítette.

Jóváhagyott alapszabály. A helygymintiszter a *gyulai közönséges segélyező* és *benyújtás* társulat módosított alapszabályát leánytiszti záradékkal előlétvén jóváhagyta.

A főher kereszt-egylet sorsjátékán nyeretlenül maradt és el nem szállított tombolatrággyak a *gyulai közönséges segélyező* és *benyújtás* társulat módosított alapszabályát leánytiszti záradékkal előlétvén jóváhagyta. A főher kereszt-egylet sorsjátékán nyeretlenül maradt és el nem szállított tombolatrággyak a *gyulai közönséges segélyező* és *benyújtás* társulat módosított alapszabályát leánytiszti záradékkal előlétvén jóváhagyta. A főher kereszt-egylet sorsjátékán nyeretlenül maradt és el nem szállított tombolatrággyak a *gyulai közönséges segélyező* és *benyújtás* társulat módosított alapszabályát leánytiszti záradékkal előlétvén jóváhagyta.

egy 1100 q öles holdon 6–7 vontató, réti földke-
len 8–9 vontató van, és egy vontató hozadékát
körülbelül egy méterázas, természetesen esz
pán a földre vonatkozó, ahol a borsó meg
nem dől és sem a szalma sem a jég nem tott
számbevetés árával. Ahol a borsó nem tott
csapás érte, ott a termés boldoklanként csak 3–5
méterázas, szerencsére ez kisebb területre ke-
szültek, így hogy a gyulai határban az őztermés
álalga holdanként 6 méterázasra becsülhető, a mi
viszonyában — között — jó közepesnek felel meg.
Társulatosan további jó, nevetszen legálább is
e hó végig száraz időre volna szükséges, hogy
ez a jogos aggodalmak után vértanulán szerencse-
sen mondható eredményt tényleg megvalósuljon.
Két kedvező év után a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben a teltetés
idő megkezdésére, így a gyulai közgyűlés az aradás
bizottság összehívására a nyomtatás is nagyjában
a jóval fejlettebb, nagyobb gazdaságokban pedig
a esélyes is folyamatosan volna. A lapunkhoz be-
juttatottak szerint a gyulaihoz hasonló ter-
ületen mutatkozott Békásvármegye többi községeiben
is. Az arpa sz búza szintén közepesermékű, a ten-
geri a sok esőzés következtében oly buján fejlődik,
mint már évek hozza sora óta nem volt rá példák.
Igen kedvező az idő a veteményezés, s a legelőre
s a kaszálókra, eltelesen a szőlőkben

Nyilt-tér.)

Mindazok, kik felelthetnek testvérem **Kardos Károly** vártalan elhunyt alkalmával temetésén megjelentek, de különösen a helyben állomásozó m. kir. honvéd tisztokár, bajtársai, jó barátai fogadják ez uton is bálás köszönetemet.

Szolnok, 1898. július 14.

210 1-1 **Kardos Gyula.**

Nyilatkozat.

Alulírott, mint a görborsodri **tüdőbeteg**ek klamikus gyógyintézetének tulajdonosa, segíteni kívánom a szenvedő embereimnek, örömmel hozom nyilvánosságra, hogy gyógyintézetemben a

„Margit“ gyógyforrást

(Bereg megye.)

1870. óta állandóan a legjobb eredménnyel alkalmazom a **légtutak hurutos bántalmánnyal.** A legbiztosabb lelkismerettel ajánlom ezen kiváló gyógyvizet alkalmazást orvostársaimnak és a mellőzőkben szenvedő emberiségnek is.

A görborsodri gyógyintézet **tüdőbeteg**ek számára
140 4-6 **Dr. Römpler Tódor.**

HIRDETESEK.

Eladó könyvek.

Olcson eladók a következő művek:

1. Gracza szabadságharc 5 kötet
2. Prevost a felszűkelt . . . 1 „
3. Herczeg outamur . . . 1 „
4. Almauch 1898. 1 „
5. Bartha »Hangulatok« . . 1 „

Czím szíveségből a kiadóhivatalban. 200 2-2

358. szám. — 1898.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a gyulai kir. törvényszék 1898. évi 2201. számú végzése következtében **Dr. Berényi Armin** gyulai ügyvéd által képviselt **I. Gyulavárosi takarékpénztár** javára **Makay Lajos** és társai által lakások ellen 850 ft. — kr. 2 jár. erejű foganatosított bírósági végrehajtás után lefoglalt és 901 ft 60 k-ra becsült házi butorok, gazdasági eszközök és lábas jószágokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladnának.

Mely árverésen a gyulai kir. járásbírósg 2212.—1898. számú végzése folytán 850 ft — kr. tökélettel, ennél 1898. évi január hó 5-ik napjától járó 6% kamattal és addig összesen 89 ft 97 k-rban bíróság már megállapított költségek erejéig **Makay Lajos** alperes lakásán leendő eszékölésére 1898. évi július hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája határidővel kitéztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőtbb ígérők becsáron alul is el fognak adani.

Kelt Gyulán, 1898. évi július hó 8-ik napján.
Tar Gyula,
kir. járásbírósi végrehajtó.

Hirdetmény.

Békes község képviselőtestületének 158./898. egy. számú határozata értelmében a község tulajdonát képező

2329. kat. hold bélmejeri földbirtok vadászati joga

folyó évi október hó 1-től számítandó hat évre, Békes községhez fűződő folyó évi július hó 31-ik napján d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen hasznosbörbe fog adni.

A bérletre vonatkozó feltételek az előjárásnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Békesen, 1898. július 9.
Békes község előjárói:
Nagy Gábor, **Nagy Sándor,**
számsügyi jogzó. 202 1-1 bíró.

4028.—1898. A szeghalmi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdmény.

A F.-Gyarmat községben ujonnan szervezett s évi 400 frttal javadalmazott községi **írnöki állásra** pályázatot hirdetnek.

A kellően felszerelt pályázati kérvények a jövő hó 5-ig bezárólag hozzám adandók. E a később beadott kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választás a **jövő hó 6-án F.-Gyarmat** község közházánál lesz.
Szeghalom, 1898. július 12.

200 1-3 **Csánki Jenő,**
főszolgabíró.

7675.—1898

Pályázati hirdmény.

Gyula város tanácsának felügyelete alatt álló **Gróf Wenckheim Frigyes alapítványi ösztöndíjra** ezenel pályázat nyitnak.

Az ösztöndíjra igényt tarthatnak azon gyulai széletésű és illetékesi ifjak, kik a gymnasium vagy reáliskola Vék vagy magánbör osztályába járnak, valamint azok kik a jogi, orvosi, bölcsészeti, technikai, gazdasági vagy felsőbb kereskedelmi tanulmányokat halgatták, teljesen vagyontalanok s az öző iskolai évi jóles osztályzat bizonyítványát képesek felmutatni.

Az ösztöndíj évi 250 forint mi fét évi utólagos részletekben fog az ösztöndíjárnak a főlévőre vonatkozó iskolai bizonyítvány bemutatása mellett kiutalványoztatni.

Felhívának a pályázni kívánók, miszerint az iskolai bizonyítvány, érkölesi, vagyontalansági és születési bizonyítványával felszerelt kérvényeket **folyó évi augusztus hó 8-ik napjáig** Gyula város tanácsához adják be.
Gyulán, 1898. évi július 6-án.

211 1-3 **Dutkay Béla,**
polgármester. 205 1-1

Amerikai ojtott életképes szálló-tökek

száraz és nyers állapotban
7—8 krajczárért
kapthatók:
Smaligyn K. szállótelepén
Magyaradon.

3107./1898. A békesi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdmény.

Békesvármegye békesi járásához tartozó **Körös-Tarcsa** nagyközségben rendszerezett évi 600 frt fizetés, szabályrendelileg megállapított látogatási, vágatási stb. díjjakkal javadalmazott

állatorvosi állásra

pályázatot hirdetek.
Felhívom pályázók, hogy életkorukat, képességeiket, eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi július 30-ig betérjesszék.

A választás **Körös-Tarcsán 1898. augusztus 1-én d. e. 9 órakor** fog megtartatni.
Békes, 1898. július 8-án.

203 1-2 **Popovics Szilveszter,**
főszolgabíró.

481. és 498. szám. — 1898.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagy-várad, soproni és gyulai kir. járásbírósg 1898. évi 5008., 5913. és V. 132/1., 125/2. számú végzése következtében, **Dr. Köhn, Dr. Berényi Armin, Schöder Komán** és **Dr. Köhn, Már** gyulai ügyvédek által képviselt **Szilady és társa, Klaber Mor, Fraller István és Roisner és Wolf** özeg jogú, **Huska Ferencz** gyulai lakos ellen 890 frt 63 k-ja, jara. erejű foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 653 frt 36 k-ra becsült üzleti árúk, állványok és butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladnának.

Mely árverésen a gyulai kir. járásbírósg V. 592/2. és 125/3. 1898. számú végzése folytán 890 ft 63 k. tökélettel, ennek kamattal és addig bíróság már megállapított költségek erejéig alperes lakásán leendő eszékölésére 1898. évi július hó 22-ik napjának délelőtti 9 órája határidővel kitéztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőtbb ígérők becsáron alul is el fognak adani.

Kelt Gyulán, 1898. évi július hó 8-ik napján.
Tar Gyula,
kir. járásbírósi végrehajtó.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a gyulai kir. törvényszék 1897. évi 8984. számú végzése következtében **Dr. Zöldy Géza** gyulai ügyvéd által képviselt **Fürdőc Luja** férj. **Tóth Béla** gyulai lakos javára, **Kovács Lajos** gyulai lakos ellen 1477 ft 34 k-ja. jár. erejű foganatosított kielégítési végrehajtás után felül foglalt és 692 ft — k-ra becsült házbutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladnának.

Mely árverésen a gyulai kir. járásbírósg N. 14./L. 1898. számú végzése folytán 1477 ft 34 k. tökélettel, ennek kamattal és addig összesen 35 ft 60 k-rban bíróság már megállapított költségek erejéig alperes lakásán leendő eszékölésére 1898. évi július hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidővel kitéztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőtbb ígérők becsáron alul is el fognak adani.

Kelt Gyulán, 1898. évi július hó 11. napján.
Tar Gyula,
kir. járásbírósi végrehajtó.

201. 1-1.

1797.—1898. éln.

Árlejtési hirdmény.

A gyulai kir. törvényszék és az ennek területén levő kir. járásbírósgok hivatali helyiségeinek világítására a folyó év 11-ik felében és a jövő év 1-ől felében mintegy **800 becsi font hazai gyártmányú, legjobb minőségű stearin gyertya** szükségeltetvén, a szállítási biztosítása végett árlejtést hirdetek és az árlejtés határidejűl a **folyó évi július hó 25-ik napjának délutáni 3 óráját**, helyiségein pedig a törvényszék elhelyezésére szolgáló épület 4. számú tanácstermeté tüzöm ki.

Az árlejtésben részt venni szándékozók 20 ft bánatpénz, illetőleg biztosítékot tartoznak letenni.

Az árlejtési feltételek a törvényszéki iradoajgatónál a szokásos hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Gyula, 1898. évi július hó 11-én.
Novák Kamil,
előnök.

204 1-1

3560. — 1898.

Árlejtési hirdmény.

Szeghalom község előjárósága részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a Szeghalmon építendő egy emeletes vendégő munkáinak biztosítása iránt **f. évi július hó 24-én délelőtti 10 órakor** a községházán zárt ajánlati verseny tárgyalás tartatik.

Ezen föld és kőmives, kőfaragó, vas, ács, asztalos, üveges, mészoló, békőges és különbéle munkából álló vendégő építési költsége 22960 ft 35 krral irányoztatott elő.

Felhívának vállalkozni kívánók, hogy keelőben bélyegzett és »Ajánlat a szeghalmi egy emeletes vendégő építésére« felirattal ellátott írásbeli zárt ajánlataikat, melyekhez a számított összegnek 5%-a, azaz 1150 ft (egyezeregszáz ötven forint) mint biztosíték csatolandó, s a **folyó évi július hó 24-én d. e. 10 óráig** alulírott előjárásnál nyújt-sák be.

A terv, előmérték, költségvetés, az árlejtési és építési feltételek a község I-ő jegyzőjének hivatalos helyiségében minden hétköznap 9—12 és délután 3—5 óráig megtekinthetők.

Szeghalom, 1898. július hó 14-én.
Kovács Gyula, **Gođán Ambrus,**
jegyző. 208 1-1 bíró.

Csak fiatal embereket

érdekelheti tudni, hogy a **párisi Dr. BOITON** **Injectio Oriental**

nem néhány napi használat után elmulasztja még a legnagyobb biutalmat is, fölösleges tehát **szantál olaj** vagy **copaiva** használatának kísérletét, mert ezek csak a gyomorot romlítták és a bajt nem gyógyítják meg.

I üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:
Zoltán Béla gyógyszerértára **BUDAPEST,**
V., Nagykorona-utca 23. (Széc. eny-tér sarkán)

Kapható minden nagyobb gyógyszerárban.
Postai megrendelések czíme:
Zoltán gyógyszerértár Budapest.
Főraktár Gyulán: **Bodoki Mihály** gyógyszerárban.

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi örem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 3. sz., Margitíth és nyugati pályaudvar közt.

Ajánduk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy roz közüli kiválásztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyű magvak kiválásztására.

Lenosztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválásztására és a lenese osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur- és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. Elvállanak Gutjahr és Müller, illetve Mayer megjelölésű tisztítására és tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

184 5-10

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Nincs többé láb fájas!

sem tyukszem, sem izzadó láb, sem borkeményedés, sem lábdagony, sem fagyos láb, sem lábégés, rövid idei viselés után megkönyebbül a járása annak ki cipőjét **dr. Höygs-féle** az egész világon szabadalmazott **Asbest talpbéles-sel** látja el.

Párja egyszerű 60 kr. Kettős szövésű 1 frt 20 kr.

Az Asbesth talpbéles kiütököségét a legjobbban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a magy. kir. honvédségnek eddig 225000 pár szállítottott.

Széküldés csak utánvéttel, vagy a **pénz előleges beküldése és kültön 10 kr. franco.** Felvilágosítások, prospectusok és közönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbestárny-gyár betéti társaság
BUDAPEST, VI., Sziv-utca 18.

Kapható Gyulán: **Deutsch Jakob** kereskedésében.

114 10-50

Tüdőbetegségek gyógyíthatók

(chronikus katarrhusok és tüdőorvadás) e kitűnő hatás teljesen ártalmatlan

„Glandulen“ használatá által.

Glandulen a legjobb szer bármilyen nemű (tüdő-betegségeknek). Bámulatos sikereit régebb és előrehaladottabb **tüdőbetegségeknek**, bizonyítottan gyógyult betegek és hirves orvosok által.

Glandulen a legbiztosabb ismert szer, minek segítségével a természet a testben győgtíja a **tüdőbetegségeket**. — A szervezet **Glandulen** hitványl meggyógyul. **Glandulen** szelvény használatra fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulen nem melesleges uton előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem kívánt kellenetlen mellékhatást okoznak, teljesen ártalmatlan, buszmossbó használatát is.

Glandulen előállítatik **Dr. Hoffman** utóda által **Moerava** (i-ő) vegyi gyárában egyszékes állóalkot-nak tudománygyeűlő. **Tablettákban**, kellemes és alkalmas alak beverésére. Minden egyes tablettát tartalmaz 0.25 Glandulen-nok megfelel 0.05 be-szített mirigyanyagot és 0.20 ígnyű tejcukrot.

Glandulen törvényileg védő és szabadalmazva van, utánállítók százezre — Valóban az alk-ban minden gyógyszeranyagot tartalmazó **Glandulen** kapható minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 k (100 drb.) és 1 frt 50 k (50 drb.) — Ott, hol nem kapható, forduljan a főraktárhoz:

Diana győszterár,
Budapest, Károly-körút 5. szám,
hoonnan kívánatá terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint betegek be-
139 7-10 mentve küldetnek.